

Pytania Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechnika Śląska do Kandydatów na Rektora Politechniki Śląskiej

1. Jakiego Kandydata planuje podjąć systemowe działania prowadzące do poprawy, jakości kształcenia: ograniczenia liczebności grup, obniżenie pensum, wprowadzenie i zwiększenie minimalnych kwot zajęć laboratoryjnych i projektowych na wszystkich kierunkach studiów?
2. Prosimy o podanie konkretnych pomysłów na docenienie zaangażowania w dydaktykę pracowników, którzy nie prowadzą zajęć w systemie PBL, ale mają widoczne sukcesy dydaktyczne.

Jakie zmiany należy wprowadzić w ocenie pracownika, które zapewnią im większy komfort psychiczny i mniejsze ryzyko negatywnej oceny z powodu czynników losowych? Co zamierza Kandydat zrobić, aby lęk przed negatywną oceną nie zmuszał niepotrzebnie do pośpiechu obniżającego, jakość ich pracy, publikowanie w niżej ocenianych czasopismach?

3. Proszę o wskazanie, co zdaniem Kandydata jest najefektywniejszym źródłem motywacji do pracy naukowej i dydaktycznej?
4. Proszę o wyrażenie swojej opinii na temat utworzenia na Politechnice seminarium dydaktycznego działającego w podobnej formule do seminariów naukowych.
5. Na Naszej uczelni nie ma ustalonej polityki kadrowej ani też określonego regulaminu awansowania pracowników niebędących nauczycielami akademickimi (NNA). Pracownicy nie są motywowani do podnoszenia kwalifikacji ani też doceniani za podwyższenie kwalifikacji w swoim zakresie. Z uwagi na brak określonych reguł, pracownicy nie są awansowani a wnioski o podwyżki zostają bez odpowiedzi. Brakuje transparentnych procedur w zakresie rekrutacji, ścieżek karier oraz rozwoju pracowników NNA. Jakie są plany Kandydata w sprawie polityki kadrowej dla pracowników NNA? Czy Kandydat jest za wprowadzeniem katalogu kryteriów awansu zawodowego dla pracowników NNA?
6. Jaki Kandydat ma pomysł na lepsze wykorzystanie kompetencji pracownika z grupy NNA z własnych zasobów osobowych Uczelni poprzez przechodzenie pracowników między jednostkami wewnętrznymi?
7. Jakiego kandydata dostrzega problemy z warunkami pracy na uczelni? Jakiego działania zamierza podjąć w pierwszej kolejności w celu poprawienia tych warunków?
8. Czy Kandydat uważa, że wynagrodzenia pracowników Uczelni powinny być jawne? Jawność wynagrodzeń wprowadza Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania, która weszła w życie 6 czerwca 2023 r. Państwa członkowskie UE mają trzy lata na wdrożenie przepisów wynikających z dyrektywy – termin ten upływa 7 czerwca 2026 r., Czyli wdrożenie przepisów nastąpi w okresie przyszłej kadencji.

9. Jakie jest zdanie Kandydata w sprawie przyszłych regulacji pensji pracowników (niezależnie od źródła finansowania?). Czy Kandydat jest za procentowym wzrostem wynagrodzenia pracowników, które zwiększa dysproporcje płacowe w poszczególnych grupach pracowniczych tworząc tzw. kominy płacowe, czy za regulacją kwotową, czy też za innym, jeżeli tak to, jakim rozwiązaniem?
10. Jakimi zasadami Kandydat będzie się kierował w rozdziale środków finansowych Uczelni na płace pracowników, w celu zniwelowania nierówności płacowych między pracownikami danej (jednorodnej) grupy zawodowej, na tych samych stanowiskach i w różnych jednostkach organizacyjnych?
11. Jakimi zasadami Kandydat będzie się kierował w podziale subwencji dla poszczególnych Wydziałów/Jednostek organizacyjnych? Czy obecnie stosowane kryteria są transparentne, jasne i sprawiedliwe?
12. Czy i w jakim zakresie Kandydat zauważa potrzebę włączania kierowników jednostek organizacyjnych Uczelni w procesy decyzyjne, dotyczące statusu pracowników w jednostkach organizacyjnych w poszczególnych grupach zawodowych (NA i NNA).
13. Czy Kandydat jest za zwiększeniem udziału poszczególnych grup pracowników tworzących społeczność akademicką w podejmowaniu decyzji, które dotyczą ich i Uczelni? Jeżeli tak, proszę odpowiedzieć, w jakich obszarach życia uczelni i jak to zamierza realizować.
14. Czy Kandydat popiera postulat dotyczący wyboru kierownika katedry, dziekana wydziału poprzez wybór bezpośredni przez pracowników danej jednostki i honorowaniu przez rektora wyniku wyboru wyrażonego wolą głosujących?
15. Czy Kandydat popiera postulat, iż należy zrezygnować z systemu elektorskiego przy wyborach rektora na rzecz systemu demokracji bezpośredniej?
16. Czy obrady ciał kolegialnych (np. Senatu) powinny być dostępne dla Pracowników za pomocą łączy internetowych?
17. Jak według Kandydata powinna rozwijać się współpraca władz Uczelni ze związkami zawodowymi?
18. W jaki sposób Kandydat zamierza komunikować się z pracownikami i studentami Politechniki Śląskiej?
19. Proszę o wyrażenie swojej opinii na temat utworzenia na politechnice seminarium dydaktycznego działającego podobnie do seminariów naukowych.
20. Proszę o zaproponowanie systemu wparcia bibliotecznego dla pracowników dydaktycznych tak, aby wiedzieli, gdzie mają publikować. Obecnie takich informacji nie ma w naszej bibliotece.
21. Nawiązywanie kontaktów z innymi ośrodkami, a także podnoszenie kwalifikacji jest możliwe na konferencjach naukowych/dydaktycznych. System ewaluacyjny poza nielicznymi wyjątkami nie uwzględnia udziału w konferencjach a co zatem idzie dysponenci nie chcą na to przeznaczać środków. Jakie Kandydat widzi możliwości wsparcia finansowego udziału w takich konferencjach zwłaszcza dla NA, którzy nie mają możliwości pokrycia kosztów z prac badawczych?

22. Czy Kandydat jest za wykreśleniem ze Statutu Politechniki Śląskiej zapisów niezgodnych według oceny naszego związku z ustawą prawo o szkolnictwie wyższym, a dotyczących:

- a. wymagań do pełnienia stanowisk w jednostkach podstawowych uczelni §40 ust.1 i ust.3 pkt 6, §41 ust.3, §42 ust.4, §43.

Przyjęte w statucie zapisy ograniczają możliwość obejmowania wszystkich stanowisk w jednostkach wewnętrznych uczelni tylko do osób zatrudnionych na stanowiskach profesora i profesora uczelni. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym (art. 24 ust. 1) stanowi, że osoba posiadająca stopień doktora może zajmować najwyższe stanowiska na uczelni. W Politechnice Śląskiej według statutu osoby ze stopniem naukowym doktora nie mają możliwości pełnienia funkcji prodziekanów, zastępców dyrektorów instytutów, zastępców kierowników katedr.

- b. dodatkowych wymagań kwalifikacyjnych na stanowiskach nauczycieli akademickich §70 ust1, §70 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1, , §70 ust. 3 pkt 2 lit. b i ust. 4 pkt 2 lit. b, §70 ust. 5 pkt 2 lit. a lit. c i ust. 5 pkt 3 lit. c oraz ust. 5 pkt 5, §70 ust. 5 pkt 2 lit. d, §70 ust. 5 pkt 4.

- *Zapis w §70 ust.1 w praktyce oznacza, że pierwsze zatrudnienie młodych naukowców, którzy uzyskali doktorat po ukończeniu szkoły doktorów (studiów doktoranckich) będą mogli być zatrudnieni na stanowisku asystenta. Stwarza im również gorsze warunki rozwoju naukowego w stosunku do osób wykonujących doktoraty wdrożeniowe czy też aplikujących na stanowisko adiunkta z innych jednostek naukowo badawczych. Jest też sprzeczny z Europejską Kartą dla Naukowców (EKN) oraz Kodeksu Postępowania w sprawie Zatrudniania Naukowców (KPZN gdzie doświadczeni naukowcy są zdefiniowani, jako „naukowcy, którzy posiadają już stopień naukowy doktora, niezależnie od okresu, który poświęcili na zdobycie tego stopnia”. Ponadto trudno znaleźć uzasadnienie do różnicowania długości trwania stażu zagranicznego i krajowego. Z czego wynika biorąc pod uwagę długość stażu 3 -krotnie wyższa ranga stażu zagranicznego od krajowego, który może być wykonywany w krajowych zakładach przemysłowych często wyposażonych najnowocześniejsze maszyny i technologie lub będącymi spółkami córkami firm zagranicznych.*
- *Zapis w §70 ust 3 pkt1i ust.4 pkt 1 odwołujący się przy zatrudnieniu osoby ze stopniem doktora na stanowisku profesora uczelni do art.219 ustawy pswn stwarza pozorne możliwości zatrudnienia na tym stanowisku osoby bez habilitacji. Jeżeli taka osoba musi spełnić wszystkie warunki, jakie są wymagane do nadania stopnia doktora habilitowanego (art.219 ustawy pswn) to niezbyt efektywne wydaje się wcześniejsze dodatkowe przechodzenie procedury awansu na stanowisko profesora uczelni. Taki zapis należy uznać za pozorną możliwość awansu osób z doktoratem na stanowisko profesora uczelni.*
- *Warunkiem wymaganym do zatrudnienia na stanowisku adiunkta w grupie pracowników badawczych §70 ust.3 pkt 2 lit.b oraz badawczo-dydaktycznych*

§70 ust.4 pkt 2 lit.b jest „dorobek publikacyjny w czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym”, a w przypadku profesora uczelni z doktoratem w grupie dydaktycznych §70 ust.5 pkt 2 lit.a „jest współautorem podręczników akademickich o międzynarodowym zasięgu i znaczeniu”. Nie zdefiniowano w statucie, jakie to są czasopisma i podręczniki. W artykule 219 ustawy pswn, w którym określono warunki, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o stopień doktora habilitowanego odwołano się do art. 267 ust. 2, który w powiązaniu z art.265 ustawy dotyczą sposobu sporządzania wykazów wydawnictw i czasopism a także przypisanych im punktów. Przepisy te dotyczą również zasad ewaluacji, jakości działalności naukowej. Wykazy te zawierają wydawnictwa i czasopisma krajowe oraz zagraniczne jednak nie używa się w klasyfikacji podziału na „o zasięgu międzynarodowym” czy też „o międzynarodowym zasięgu i znaczeniu”. Skoro dorobek publikacyjny nauczycieli akademickich jest brany pod uwagę przy ewaluacji, jakości działalności naukowej uczelni zapisy zawarte w statucie powinny być spójne z ustawą oraz rozporządzeniami wydanymi na jej podstawie.

- Warunkiem zatrudnienia w grupie pracowników dydaktycznych na stanowisku profesora uczelni z doktoratem §70 ust.5 pkt 2 lit.c, adiunkta §70 ust.5 pkt 3 lit.c wymagana jest praktyka na stanowiskach naukowo-dydaktycznych, a w przypadku asystenta §70 ust.5 pkt 5 w Studium Języków Obcych lub Ośrodku Sportu staż na stanowiskach dydaktycznych. Takich wymagań nie muszą spełniać osoby zatrudnione na tych stanowiskach w grupach pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych. Nie wymaga się stażu dla asystenta zatrudnionego w innych jednostkach organizacyjnych uczelni niż Studium Języków Obcych lub Ośrodku Sportu. Zapisy te wskazują, że ścieżka kariery (awansu) zawodowej nauczycieli akademickich w grupie dydaktycznej nie jest równoważna z pozostałymi grupami (badawcza, badawczo-dydaktyczna) oraz będzie wydłużona w czasie. Traktowana jest, jako zastępcza w stosunku do badawczo-dydaktycznej. Zapisy w statucie wyraźnie sprzyjają osobom, które posiadają stopień doktora habilitowanego.

Potwierdzeniem tego jest zapis w §70 ust.5 pkt 2 lit. d stawiający dodatkowy warunek odbycia 3 miesięcznego zagranicznego stażu koniecznego do spełnienia do zatrudnienia na stanowisku profesora uczelni w grupie dydaktycznej osoby z doktoratem, który nie jest wymagany dla osób posiadających stopień doktora habilitowanego. Staż taki nie jest wymagany na tym stanowisku w grupach pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych.